

Бурковська А. І.,
доктор філософії з економіки,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу

Онопрійчук Д. О.,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Аграрний сектор економіки є фундаментальною складовою продовольчої безпеки, оскільки саме від нього залежить здатність країни забезпечувати своє населення харчовими продуктами. В умовах зростаючих глобальних викликів, таких як зміни клімату, зростання населення та нестабільність на міжнародних ринках, роль аграрного сектору як основного джерела продовольства стає ще більш важливою. Успішне функціонування агросектору впливає не лише на економічну стабільність, але й на соціальну згуртованість, здоров'я населення та національну безпеку [1].

Однією з головних умов забезпечення продовольчої безпеки є стабільне та ефективне виробництво сільськогосподарської продукції. У цьому контексті аграрний сектор має бути здатним відповідати на внутрішній попит на харчові продукти, навіть в умовах економічних і кліматичних криз. Україна, як країна з великим аграрним потенціалом, грає важливу роль на світовому ринку сільськогосподарської продукції, що дозволяє забезпечувати продовольчі потреби як власного населення, так і інших країн [2]. Однак забезпечення стабільної продовольчої безпеки вимагає значних інвестицій в інфраструктуру, технології та ефективну політику регулювання.

Моделі стратегічного розвитку аграрного сектору економіки є ключовими для забезпечення продовольчої безпеки як окремих країн, так і світу загалом. Аграрний сектор відіграє центральну роль у формуванні економічної стабільності та добробуту суспільства, оскільки він безпосередньо забезпечує населення харчовими продуктами. У контексті сучасних викликів, таких як зміни клімату, демографічні зміни та глобалізація, необхідно переосмислити стратегії розвитку агросектору, щоб він зміг відповідати новим вимогам і забезпечувати стабільну продовольчу систему [3].

Однією з важливих моделей стратегічного розвитку є інноваційна модель, яка орієнтована на впровадження новітніх технологій у сільськогосподарське виробництво. Технологічні інновації, такі як автоматизація процесів, використання штучного інтелекту для управління ресурсами та розвиток біотехнологій, можуть суттєво підвищити ефективність агровиробництва. В умовах зростаючих кліматичних ризиків, зокрема посухи та повеней, нові технології можуть допомогти оптимізувати виробничі

процеси, зменшити втрати врожаю та збільшити продуктивність [4]. Інновації також можуть сприяти розвитку екологічно чистого сільського господарства, що стане важливим фактором збереження природних ресурсів і зниження негативного впливу на довкілля.

Ще однією важливою моделлю є модель сталого розвитку, яка поєднує економічні, соціальні та екологічні аспекти. Ця модель передбачає збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь, а також створення умов для розвитку сільських громад і підвищення якості життя фермерів. Сталий розвиток аграрного сектору сприяє підтримці біорізноманіття, зниженню рівня забруднення довкілля та оптимізації використання ресурсів [2].

Глобалізація також вносить значні корективи в стратегії розвитку аграрного сектору. Модель інтеграції у світову економіку передбачає активну участь у міжнародній торгівлі та залучення іноземних інвестицій. Вона надає можливість для розвитку експорту сільськогосподарської продукції та створює нові ринки збуту для українських виробників [3]. Тому важливо поєднувати стратегії інтеграції з внутрішніми заходами для забезпечення стабільності продовольчої системи.

Отже, моделі стратегічного розвитку аграрного сектору повинні враховувати сучасні виклики та можливості. Поєднання інноваційних технологій, сталого розвитку, інтеграції у світову економіку та державної підтримки є основою для забезпечення стабільної продовольчої безпеки. В умовах глобальних змін аграрний сектор залишається ключовим елементом економічного розвитку, і його ефективна стратегія — це запорука стабільного майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>
2. Бурковська А. І., Гончаренко М. О., Різун В. Р. Управління кадровою політикою сільськогосподарських підприємств в контексті мотивації праці. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 19-23. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-03).
3. Burkovska A., Dubeniuk Ya. Marketing Strategy as an Element of Enterprise Management in Today's Ukrainian Conditions. *Modern Economics*. 2024. 44(2024), 36-40. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-05).
4. Полторак А. С., Сухорукова А. Л., Бурковська А. І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики : колективна монографія. Київ : *Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*. 2021. С. 158-176. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10893/1/17.pdf>.